

מאת הגאון מיר הדב ברוך הידעפולד טליט"א,
ראש טלל עטרת חיים ברוך, קליבלנד הייטס

If one sees another person struggling with a load, is there a *mitzvah* of *prika* and *teina*? We will discuss this next week *IY"H*.

Monetary, Interpersonal Laws and Din Torah (17)

Examples of the Aruch Hashulchan. The Aruch Hashulchan (3) adds 3 more cases that don't necessarily involve a fallen animal: **1)** If a wagon has sunk into mud [or snow] and the owner cannot pull it out, one who sees him in distress must help him unload the wagon and when it is light enough to help him, pull out the wagon. This is the *mitzvah of Prika*. Then, he has to help him reload the wagon which is the *mitzvah of Teina*. This

The **אבני נור** [אבני נור] quotes the **רמב"ם** [רמב"ם], if witnesses observe a man chasing someone into a **חורבה** and they follow and see one of them holding a bloody sword, standing over the other one who is dying on the ground, since they didn't witness the actual murder, we may not convict based on these **עדים** because the **Torah** says "וּנְקִי וְצַדִּיק אַל תִּהְיֶה" as long as there is a **לנפשות** we may not kill him. **אבני נור** says it seems from the reason the **רמב"ם** gives, **אומדנא** isn't usable because it's a case of **נפשות** but if this **אומדנא** was available in a case of **דיני ממונות** we would use it. Yet, we see that in the case of **גמל** we **pasken** not to use **אומדנא**. He explains there are different levels of **אומדנא**. If, in **דיני ממונות** there would be a clear **אומדנא** [מוכרח] like the case in the **Rambam**, we would follow it. But since the case of **גמל** is not as clear, thus we don't use **אומדנא**.

פניא דביתא אומדנא

(1) שמות כהה (2) דברים כבד

The Alter of Marinover *shlita* (Sefer Ish Echod) would say:

A Wise Man would say: “Whenever I feel the need to exercise, I lie down until it goes away.”

↑
ONLY

104,087
ready signed
Sign too!

"ONLY a Real Connection With Hashem
Will Make Us Happy ..Build It!" (Be Mkabel !!)

855.400.5164 / Text 323.376.7607 / kvodshomayim.org

**Mazel Tov to Rabbi &
Rebbetzin Yitzchok Hoffman
on the birth of their daughter
Devorah. תזכו לגדלה ולחנכה לבן
תורה לחופה ולמעשים טובים**

On behalf of thousands of Shomer Shabbos Jews - www.dickensforshabbos.com - The charity that simply helps families of Melandim, Agunos and Grushos in Eretz Yisroel at ZERO expense

Torah Tavlin Publications
34 Mariner Way, Monsey, NY
© All Rights Reserved

תורה
תלמוד
TORAH TAVLIN
לפרשן תורה ופסוקים
על פי חזון רבינו

רַעֲיוֹנִי רִישָׁא דְּרַבִּי יִצְחָק שְׁטֵינזא א״תּוֹ בֶּן־דָּוִד בִּיבֵי ו״י
רַעֲיוֹנִי רִישָׁא דְּרַבִּי בֶּה י״ אגודם שׂוֹמֵר עַל הַקִּיּוץ

בנוסף היה במשפט זה כעין 'תוכורת' לעצמו, שאין לו במה להתפאר, כי אגב אם כעת מאירה לו ההצלחה פנים, אין זו מסיבת היותו 'מוצלח' כי אם אצל 'מוצלח' הוא למה הינו עבד? הן אמת שאחר שהוא עבד מאירה לו ההצלחה פנים בכל צעד ושעל, זוהי אולי בזכות הכנעתו לאדונו הצדיק, אבל ודאי לא מפני היותו 'מוצלח', כי אם כן אל היה צריך לבוא לידי תואר 'עבד'.

ואכן זכה לראות לבסוף שלא ההזנחות עושה פרי, ואין לו לאדם במה להתפאר, הן הכל תלוי רק ברצון: והנחקקו דברים אלו בתורה, כדי ללמדנו אותנו שרק הקב"ה הוא עילת העילות וסיבת הסיבות.

של הש"ת, וכל שידוך הוא באופן של למעלה מדרך הטבע, ובשונה משאר העניינים הנראים עלמא, שהם שאנו מאמינים באמונה שלמה שכול בהשגחתו ית' מ"מ אינו מתערב, והנהגה גלויה, איננו רואים בחש שכול נעשה בהשגחתו. ומשל לדבר: מי שנחלה חלק אצל הדופא, מקבל תרופה כלשהי, ומתרפא, והנה דלא כל זה הוא בהנהגה הש"ת, אך אינו נראה בחש. משא"כ גבי שידוכין בכל שידוך שייך לראות בחש או להשגחה באופן של למעלה מדרך הטבע, וגם כשלא היה דוגם נגלה ושינוי בחש או בחש. כל שידוך אינו לגמרי בדרך הטבע, אם זה האופן בו זימן הש"ת את פלוני, במקום פלוני, או בשעה פלונית, לדבר אל פלוני, ושיכין פלוני את אותו בחדר או בחדר.

ונראה לחוסֵּף בזה, שעל זה גופא הביאו בגמ' את הקדא 'מה' יצא הדבר', ששאלו אמר: הוּא? לא היה זה מפי של הקב"ה, אלא מפי לבן ובתואל, שהיו שניהם רשעים. מ"מ אמרו כן שמה' יצא הדבר, משום שהם ראו בחוש השגתה הש"ת בכחו ומעשים שארעו להוציא לפועל ק"ך שידוך (ע"י רבינו בחי' שם). וכאשר מתבוננים בשידוך זה, יראה כמה וכמה נקודות שמורה ששידוך היה כמש מן השמיים לאליעזר ויצתא הורץ, ונזכרם לו להיות משג בדיק באותו שעה במקומו שדברקה יצתא לשאוב מים, וגם בתואל יקשם לדרוך אליעזר, ועוד כמה וכמה נקודות. ומ"מ השידוך נקיים, וחזינו מן גדול השגחה פרטית בעניני שידוכים וכו' לראות הנהגת הש"ת באופן למעלה מדרך הטבע, להוציא השידוך אל הפועל!

וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ אֲבִרְחָם אֲנִי ... (בר-לד) - אֲמוּנָה בַּעֲנוּת תִּלְיָא

אנחנו מתעוררת הפליאה כשמתבוננים בדבריו שבהם פתח אליעזר את משאנו עם בתאל אדורת לקיות רבקה, שהרי מדרכם של סוחרים ממולחים לייצג את עצמם כמוצלחים, ואם גם זכו למעמד כלשהו אינם מדלגים מלהוכיחו ולהתפאר בכך לפני העומדים מולו, כדי לשקשק חן בעיניהם ויתרצו למלא את רצונם, ואילו אליעזר שזוכה לשמץ כזה איננו של אדונו המפרסם את דבר כלל על מעמדו הרים, להיפך הוא עשית את עצמו כדאי הפחותים; באמרו: "עבד אדוני אבנך", אינני כי אם עבד מן השורה, ובמקרה זה בבית אברהם, וכמי שאומר: לאמיתו של דבר אינני כי אם שלימוק שהוכרח להימכר לעבד, ומצד מהותי אינני כי אם שפל אנשים, ובכל זאת התמול מזלך נאש הגון כאברהם הוא זה שקנה אותי, ונתנה עימי בחמלה". ונשאלת השאלה למדוע יאה אליעזר לנכח להעמיד פני "בטלן" וכי לא היה זה היפך ההשתדלות הנכונה? אמנם כשמתבוננים היטב בטביו של אליעזר מובן הכל. כי כפי שכבר הוזכרנו הידיע אליעזר דלה ממשקה מורשת רבו לאחרים, זאת אומרת שאברהם סכך עליו שהוא אבן יסודית את השקפות ואמונות כפי שהיא, מבלי לחסר סעיף כלשהוא, והברבור שהידיעה אליעזר דבוק בתורת האמונה – אותה חידש אברהם רבו – בכל פרטיה ודקדוקיה.

והנה על פי תורת האמונה אין ההצלחה תלויה כלל בהשתדלות. לפיה אין ההשתדלות כי אם גידה עליניה שעל האדם לעסוק בה כדי להסתיי את ההשפעה הניגוסית בסדרי הטבע, ועל אף שרואים הרבה פעמים שההשתדלות היא זו המניבה את ההצלחה, אין זה הוכחה שההצלחה תסביעת תלויה בהשתדלות, אלא שיש מקרים רבהם רוצה הקב"ה שההשתדלות תשמש לסיבת ההצלחה, אבל אין זה הכרח, וכפופ לרואים גם מוצא שרואים שמקרים האדם חובת ההשתדלות מצליח ה' דרכו באמצעות

למזדים מאת דוד אברהם ודניאל אבטמון שלישי, בעמ'ס סוף אברהם
עין לבן ובתואל ויאמרו מה' יצא הדבר לא נוכח דבר אליך
רע או טוב ... (בד-ג) - בענין השגחה פרטית בשידוכים

7. דו"ס דברי ח'ל אודות ענייני שידוכין שכל מציאותם היא לגמרי בהשגחת הש"ת. כדאיא במ"ק (דף); "אמר רב משום רבי ראובן בן אצטרוביל, מדה' ומן הנביאים ומן הכתובים, מה' אשה לאיש. מדה' דכתיב: "עין לבל ובתואל ואימר מה' יצא דבר". מן הנביאים דכתיב: "ואבי ואמו לא דעו כי מה' היא". מן הכתובים דכתיב: "בית'הן נחלת אבות ומה' אשה משכלת", ע"כ. והנה המקור מן התורה ששידוכין הברית גזירות הש"ת הוא מקרא בפרכתן, "מה' יצא הדבר". וכבר עמדו הפוסקים בהבדל זה, הללו, בהקשותם, שהרי מאמינים אנו באמונה שלמה שהבורא ית' שמו הוא בורא ומנהיג לכל הבראים והוא לבדו עשה ועשה ועשה לכל המעשים והיינו שאין שום בעולה שפועלת בהא עמלא אשר אינה גזירת הבורא. וא"כ צריך ביאור מה נתחדש לנו בדברי הגמ' כלפי שידוכין שהינם גזירות הש"ת יותר משאר פעולות ומעשים.

וביאריו בזה המפרשים שאין בכונת הגמ' לומר שדוקא ענייני שידוכין הם בהשגחת הש"ת, ושאר פעולות שנפעלות בהאי עלמא אינם בגזירתו ח"ו, אלא כונתה היא שבענייני שידוכין במיוחד רואים בחוש שכל עצמותו של השידוך הוא בהנהגתו הגלילית.

מעשה אבות סימן לבנים

ואשר דבר לי ואשר נשבע לי לאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת הוא ישלח מלאכו לפניך ... (כד-ו)

Raised in Brooklyn, NY, Rochel grew up appreciating she was Jewish and that’s about it. Her only connection to Orthodox Judaism came through deeply religious relatives who later in life had a profound influence on her. After meeting her husband at Harper College, their journey together led them around the world. In 1971, after being married for 7 years, Rochel and her husband were living in Taiwan due to a Fulbright Fellowship, and it was there that their lives took an unexpected turn. They had long yearned for a child but had faced many challenges. One day, Rochel’s husband, Avraham, noticed a red bundle on a bench while walking to the train station. The small package, which appeared abandoned, began to move. Curiosity got the better of him, and he approached. To his astonishment, inside the bundle was a newborn baby, with a note written in beautiful Chinese calligraphy: “Whoever finds this baby, please take good care of her. Happiness and fortune will follow you.”

Moved by the situation, Avraham handed the baby over to a guard and continued to his job. But that evening, when he recounted the story to Rochel, she was determined to find the baby. The next day, the couple returned to the station, tracked down the orphanage where the baby had been taken, and there they found her - tiny and helpless, with big dark eyes. They knew instantly that this was their daughter, the precious soul they had been waiting for. After several months of bureaucratic red tape, they were able to adopt her, naming her Hsin-Mei (pronounced Shin-May, meaning: the heart blossom of Taiwan).

Upon returning to the USA, Rochel and her husband faced a new challenge: converting their daughter to Judaism. They went to many Rabbis, but didn’t feel ready to take on the required *mitzvos* needed to acquire an Orthodox conversion for their daughter, and the conversions offered by other Jewish denominations didn’t resonate with them. Not knowing what to do, they decided to take a Jewish History course at the University of Richmond to learn more about their roots. It was there on campus that Avraham met an Orthodox Rabbi in the Hillel House and was invited to spend *Shabbos* with his family.

That *Shabbos* was a turning point for the Schwartzbaums. The day, filled with warmth and light, singing and delicious food, was what they needed to start them on their *teshuva* journey. They began learning with people in the Orthodox community and taking on one *mitzvah* at a time. They started lighting *Shabbos* candles, learning about Jewish laws, and gradually built a Jewish home filled with warmth and meaning. However, one challenge still remained: converting their beloved daughter Shin-May. After four years they met a rabbi who set them on the path to fully embrace a *Torah*-observant life. Rochel and her husband took on the *mitzvos* of *Shabbos*, *kashrus*, and family purity, and agreed to send Shin-May to a Jewish day school. At that moment, their daughter became a true Jewish soul and was renamed Devorah. Exactly 11 months later, as a gift they saw directly from *Hashem*, Rochel gave birth to their first biological child - a baby boy.

Rochel’s life continued to evolve, but the turning point came when they moved to Israel. It was in 1981 that she discovered *Neve Yerushalayim*. Living in *Maalot Dafna*, she traveled daily to *Bayit Vegan* to attend classes at Neve. The kindness, wisdom, and warmth she encountered at Neve made an indelible impact on her Jewish growth. Rochel recalls the incredible teachers who nurtured her and the deep learning that filled her soul with joy and purpose. “My time at Neve was life-changing,” Rochel shares. “It gave me the foundation I needed to grow in my *Yiddishkeit* and live a life dedicated to *Torah* and *mitzvos*.”

The nurturing environment and its dedicated teachers inspired Rochel to embrace *Torah* living in a profound way. Her journey came full circle as she, alongside her husband and children, made *aliyah*, deepening their commitment to Jewish life in the Land of Israel. Though her path was filled with challenges, Rochel’s strength and faith carried her through. Today, her story continues to inspire, reminding us of the many miracles *Hashem* is always sending us every day.

The full story on discovering little baby Devorah in Taiwan, and the Schwartzbaums’ remarkable return to *Yiddishkeit* and a life of *Torah* and *mitzvos* can be read in the Schwartzbaum’s autobiography, “The Bamboo Cradle” published by Feldheim.

ואדני' בן חנית מתנשא לאמר
אני אלוהך ... (מלכים א' א-ה)

A PENETRATING ANALYSIS OF THE WEEKLY
HAFTORAH BY AN UNEQUALLED HISTORIAN

The general theme of the *Haftorah* is succession. As *Dovid HaMelech* neared his end, his son Adoniyahu attempted to usurp him and crown himself as king. He then led a coup against his father and younger brother which ended in defeat. *Chazal* note that Adoniyahu had the audacity to challenge his father because his father had “failed to reprimand him.” But if the great *tzaddik*, *Dovid HaMelech*, could not discipline his children correctly, how can we expect to do any better?

R’ Avraham HaKohen Pam ז”ל answers that obviously Dovid raised his children on the path of *Torah* and *mitzvos*, but somehow Adoniyahu, like his older brother Avshalom before him, lost his way and required realignment. There are two basic ways to deal with a rebellious child - either parents

cut off all ties and hope that their rejection forces their child to see the folly of his ways causing him to return to the proper path. Or, parents can choose to surround their child with love and concern - with a healthy dose of reprimanding as well - and their nurturing will hopefully convince the child to stop his rebellion. *Dovid HaMelech* chose the first course. He cut off ties with Avshalom and “failed to reprimand” Adoniyahu. Unfortunately, that led to a terrible end.

Concludes Rav Pam, *Chazal* are telling us of Dovid’s parenting method so we can learn from it and raise our children differently. Hopefully, with the right amount of nurturing and prayers - and a great deal of *Siyata D’shmaya* - we can all merit children who will grow up as G-d-fearing, *Torah* Jews.

ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו
אל מערת שרה המכפלה ... (כג-ט')

CONCEPTS IN AVODAS HALEV FROM THE
FAMILY OF R' CHAIM YOSEF KOPMAN ZT"L

מחשבת הלב

The *Medrash Tanchuma* says that *Avraham Avinu* eulogized Sarah with the words of אשת חיל, and on the *posuk* שדה זממה שדה, the *Medrash* explains this to be a reference to the מערת המכפלה. The obvious question is - Avraham completed the purchase, and not Sarah. Why then is she receiving the credit?

On the earlier words of our *parsha*, “לכל באי שער עיר,” in front of all the townspeople; **Rashi** says that everyone came to pay their respects to Sarah and be *gomel chessed* to her. Presumably they had been recipients of goodness from Avraham and Sarah. It’s therefore no wonder that they initially offered a burial plot pro-bono, all in her *zechus*. Thus, “זממה שדה” she orchestrated and pulled the strings through her good deeds of the past and now she received her just and well-deserved reward.

There is a profound *pshat* from the **Slonimer Rebbe ז”ל** on the aforementioned *Medrash*. On the verse לתירא לביתה משלג “לא תירא לביתה משלג” She need not fear *Gehinom* because she has *shanim*, reading it as *shnayim* - two. Two *mitzvos* protecting her - *Shabbos* and *Bris Milah*. The *mitzvah* of *Shabbos* we can readily comprehend, but what did she have to do with *mitzvas milah*? He answers both questions with the following beautiful thought. Many a time it is the *zechusim* of the נשים צדקניות our *nshei chayil* that enable the menfolk to fulfill *mitzvos*. The reward is thus in their merit. So even though they don’t actually relate to the *Milah*, they receive credit for it. Similarly, although she already passed away, the ability to acquire the field was in her merit. Therefore, although Avraham concluded the physical sale, the *posuk* aptly says “זממה שדה” she truly accomplished it. This *Medrash* reminds me of one the **Zaida** would often say; but with a twist. The *Torah*, at times, refers to a woman as יאצור, his close relative. Why? It’s possible to suggest that יאצור could mean leftovers. Implying that even after death, the aura of a *niflar* remains with us and we can still enjoy their ‘leftovers’. May all our illustrious forbears be *melitzei yosher* for us.

משל למח הדבר דומה

כי אל ארצי ואל מולדתי תלך ולקחת אשה לבני ליצחק ... (כד-ד)
משל: Every year, **R’ Eliyahu Eliezer Dessler ז”ל**, remained in Gateshead the week of his father’s *yahrzeit* so that he could spend the week immersed in *Torah* and lead the *davening* in the *Kollel*. This was a practice very dear to him as he put a lot of emotion and spiritual strength into this week.

One year, on the very evening of his father’s *yahrzeit*, he asked Rabbi Waltner, a close family friend, to accompany him to the train station. There were no cabs available, so they had to walk all the way to the Newcastle train station. All along the way, R’ Dessler refused to permit his younger friend to carry his bag despite the very long walk.

On the steps of the train, R’ Dessler finally explained why he was departing precisely at the moment when he should have taken the *amud* in the *Kollel*. He told Rabbi Waltner

ויברכו את רבקה ויאמרו לה אהתנו
את היי לאלפי רבבה ... (כד-ט)

EDITORIAL AND INSIGHTS ON MIDDOS TOVOS FROM
THE WELLSPRINGS OF R' GUTTMAN - RAMAT SHLOMO

דרגה יתירה

Rashi quotes the *Medrash* that explains how Eliezer ran to greet Rivka because he saw how the water miraculously rose up to her from the well. However, it was not on this premise that he chose her as a wife for Yitzchok. The **Beis Halevi ז”ל** explains that although this was a clear sign that she was worthy of miracles performed for her, Eliezer needed to see in the future wife of Yitzchok, the future daughter-in-law of *Avraham Avinu*, a trait that would be the foundation of *Klal Yisroel*, one that would sustain them even in their darkest hour. The kindness, love and unity of Jews is truly our greatest power as it works measure for measure. Our kindness towards others then opens up the flow of *Hashem*’s mercy and kindness to us.

Dovid Hamelech teaches us in *Tehillim*: “עולם חסד יבנה” - the world is built upon kindness. In the times of Noach, when the world was devoid of loving kindness, *Hashem* destroyed it and began all over again. He saved Noach and his family and gave him an intensive seminar on how to “give unconditionally” in the ark, where he was busy around the clock caring for the animals. In order to begin the world again it would have to be done on the foundation - on the very premise - of kindness.

For this reason, Eliezer looked for *chedsed* for he knew that his choice of mate for Yitzchok would be planting the seeds for all future generations of Jews. He understood that being worthy of miracles was not enough; embodying the trait that the entire world is built upon, the *middah* of *chedsed*, is all the more important. Eliezer was not just looking for a wife who truly loved to do *chedsed*. He wished to find a person who saw *chedsed* as an emulation of *Hashem*’s unlimited kindness. This is the manner how Eliezer chose Rivkah; from a simple act of *chedsed* - giving a stranger a drink - she was *zoche* to marry *Yitzchok Avinu* and shape the destiny of the Jewish people for every generation to follow.

So the next time you meet a thirsty man with a bunch of camels at an oasis in the desert, offer him a drink - you never know!